СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„ВАСИЛ КЪНЧОВ“
ВРАЦА
гр. Враца, ул. „Хан Аспарух“ №17, ПК 12, телефон: 092/ 62-05-27 директор;
092/ 62-03-61 секретар; e-mail:info-603059@edu.mon.bg; www.vasilkunchov.com

ПРАВИЛНИК

ЗА ДЕЙНОСТТА И УСТРОЙСТВОТО

НА

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ КЪНЧОВ” ВРАЦА

ЗА

УЧЕБНА 2026 / 2027 ГОДИНА

Настоящият правилник е приет на заседание на педагогическия съвет с протокол № 15 от 09.09.2026 г. и е утвърден със заповед № РД – 12 – 1118 от 09.09.2026 на директора на СУ „Васил Кънчов“ - Враца

СЪДЪРЖАНИЕ

Глава първа Общи положения ……..… стр. 3
Глава втора Общи разпоредби …….……...стр. 4
Глава трета Организация на училищното обучение ……..…...стр. 5
Раздел I Организационни форми ……..……стр. 5
Раздел II Учебно и неучебно време ……..стр. 6
Раздел III Форми на обучение …….стр. 9
Раздел IV Организация на оценяването …….…..стр. 13
Раздел V Завършване на клас …….….стр. 16
Глава четвърта Участници в училищното обучение …….…..стр. 18
Раздел I Учители, директори и други педагогически специалисти …….…....стр. 18
Раздел II Права и задължения …….……стр. 19
Раздел III Педагогически съветник …….……....стр. 20
Раздел IV Класен ръководител …….……....стр. 21
Раздел V Дежурен учител …….….стр. 23
Раздел VI Повишаване квалификацията на учителите, директорите и други педагогически специалисти …….…..стр.23
Раздел VII Кариерно развитие на педагогически специалисти ……....стр.24
Раздел VIII Поощряване и награждаване на педагогическите специалисти ……...стр.25
Раздел IX Ученици права и задължения …….…….стр.25
Раздел X Подкрепа на личностното развитие на учениците …….……...стр.26
Раздел XI Санкции на учениците ……..стр.29
Раздел XII Отсъствия на учениците ……..стр.31
Раздел XIII Родители …….стр.32
Глава пета Ритуали, символи и тържества …….….стр.32
Глава шеста Управление ……..стр.33
Раздел I Орган за управление на училището …….стр.33
Раздел II Педагогически съвет …….……...стр.34
Глава седма Обществен съвет …….стр.35
Глава осма Финансиране …….стр.36
Глава девета Училищно настоятелство ……стр.37
Глава десета Административнонаказателни разпоредби …….……..стр.37
Заключителни разпоредби ……..стр.38
Приложение № 1 Училищни комисии ……стр.40

ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този правилник урежда устройството, функциите и управлението на училището.
Чл. 2 Правилникът определя структурата и функциите на ръководство и управление на училището, организацията на учебно-възпитателната работа, правата и задълженията на обекта и субекта на учебно-възпитателния процес.
Чл. 3. С настоящия Правилник се създават необходимите условия и предпоставки за реализиране на основните цели и задачи на образователния процес конкретно за условията на училището, произтичащи от: ЗПУО; ДОС; НАРЕДБА № 8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование (изм. и доп., бр. 105 от 13.12.2024 г., в сила от 13.12.2024 г.); Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците - Обн. - ДВ, бр. 74 от 20.09.2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.65 от 8.08.2025 г.; НАРЕДБА № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование Обн. - ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.50 от 20 юни 2025 г.; Наредбата за приобщаващото образование, приета с Постановление № 232 на Министерския съвет от 2017 г., изм. и доп. ДВ. бр.66 от 6 август 2024 г.; Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. За статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти – Обн. ДВ. бр. 61 от 2 август 2019 г., изм. ДВ. бр. 67 от 9 август 2024 г.; НАРЕДБА № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование (изм. и доп. ДВ. бр.75 от 1 септември 2023 г.)
Чл. 4. (съгл. чл. 5, ал. 1 от ЗПУО) Основните цели на училищното образование са:
4.1 интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
4.2 съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност;
4.3 придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности;
4.4 придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие;
4.5 ранно откриване на заложбите и способностите на всяко дете и ученик и насърчаване на развитието и реализацията им;
4.6 формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
4.7 придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;
4.8 формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;
4.9 формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания;
4.10 познаване на националните, европейските и световните културни ценности и традиции;
4.11 придобиване на компетентности за разбиране на глобални процеси, тенденции и техните взаимовръзки;
4.12 придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.

4.13 В системата на предучилищното и училищното образование не се допуска налагането на идеологически и/или религиозни доктрини и доктрини, свързани с ЛГБТ.
4.14 Лицата, съзнателно подпомогнали извършването на актове на дискриминация, носят отговорност по силата на Закона за защита срещу дискриминацията.
Чл. 5. (1) (съгл. чл.7, ал.1 от ЗПУО) Всеки има право на образование и може да повишава образованието и квалификацията си чрез учене през целия живот.
(2) Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование.
Чл. 6. ((съгл. чл. 9, ал.1 от ЗПУО) Задължителното училищно образование е безплатно за децата и учениците.

ГЛАВА ВТОРА
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 7. (съгл. чл. 11, ал.1 от ЗПУО) Училищното образование в Република България е светско и не допуска провеждането на пропаганда, свързана с политически, религиозни и ЛГБТ идеологии и доктрини.
Чл. 8. (1) Обучението в СУ „Васил Кънчов" се регулира от ДОС, не се допуска налагането на учениците на идеологически и религиозни доктрини.
(2) В училището религиите се изучават в исторически, философски и културен план чрез учебното съдържание на различните учебни предмети и в часовете, определени за факултативно обучение.
Чл. 9. (съгл. чл. 13, ал.1 от ЗПУО) (1) Обучението в СУ „Васил Кънчов"се осъществява на български книжовен език.
(2) Учителите са длъжни да преподават на български език и да подпомагат децата и учениците при овладяването и прилагането на книжовноезиковите му норми при обучението по всички учебни предмети, с изключение на чужд език и майчин език.
Чл. 10. Учениците, за които българският език не е майчин, имат право да изучават и майчиния си език при условията и по реда на чл. 13, ал. 6 от ЗПУО и ДОС 19 под грижата и контрола на държавата.
Чл. 11. Учениците ползват правото си на образование независимо от своята възраст; продължаването на образованието се извършва въз основа на документ за завършен предходен клас или степен на образование; нямат право да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен.
Чл. 12. Учениците ползват правото си на безплатно образование в училището, като не заплащат такси за училищно обучение, ползват безплатно училищната база за обучение и развитие на интересите и способностите си.
Чл. 13. Училището е общинско, с местно значение и утвърден авторитет, финансира се от Община Враца чрез системата на делегирани бюджети и ползва имоти, които са публична общинска собственост.
Чл. 14. В училището могат да се обучават и ученици от други общини, както и такива от други държави, пребиваващи в Република България.
Чл. 15. Училището е юридическо лице и има:
15. 1 Наименование: **Средно училище „Васил Кънчов"**

15. 2 Символи:

15.3 Елементи на ученическа униформа – бяла риза с емблемата на училището, черна пола/панталон, зелен шал със значка с емблемата на училището.
15.4 Седалище и официален адрес: гр. Враца, ул. „Хан Аспарух“ №17, пк 12
15.5 Собствен кръгъл печат и печат с държавния герб.
15.6 Номер и шифър по Булстат: Ю 000182058
15.7 Дан. № 1061549877
Чл. 16. Училището има право да притежава собствено недвижимо и движимо имущество и да се разпорежда с него; да предоставя собственото си имущество под наем; да извършва педагогически услуги, ако това не е във вреда на учебно-възпитателния процес и при спазване на санитарно-хигиенните норми и изисквания; да се разпорежда самостоятелно с бюджетните си средства; да определя вътрешната си организация; да избира начин за приемане на ученици в съответствие със съществуващите нормативни актове; да определя организацията, методиката и средствата на обучение и възпитание; да издава документ за завършен клас, етап и степен на образование; да сключва договори за асоцииране с юридически лица от страната и чужбина.
Чл. 17. Училището е учебно–възпитателно заведение и осигурява завършването на клас и придобиване на степен на образование.
Чл. 18. (съгл. чл. 38, ал.1 от ЗПУО) Според етапа или степента на образование СУ „Васил Кънчов“ е средно (I – XII клас включително). Обучението се осъществява в четири етапа, както следва:
18.1 начален етап на образование – от I до IV клас включително;
18.2 прогимназиален етап на основно образование – от V до VII клас включително.
първи гимназиален етап – от VIII до X клас включително;
втори гимназиален етап – от XI до XII клас включително;
Първи гимназиален етап на средно образование е с тригодишен срок на обучение след завършено основно образование – от VIII до X клас за паралелките с профил „Хуманитарни науки“ и профил „Предприемачески“.
Втори гимназиален етап на средно образование е с двугодишен срок на обучение след завършен първи гимназиален етап на средно образование – XI и XII клас, профил „Хуманитарни науки“ и профил „Предприемачески“.
Чл. 19. (съгл. Чл.8, ал.2 от ЗПУО) Училищното образование е задължително до навършване на 16-годишна възраст и започва от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 7-годишна възраст на детето.
19.1 Училищното образование може да започне и от учебната година с начало в годината на навършване на 6-годишна възраст на детето по преценка на родителя и при готовност за училище, удостоверена при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование.
19.2 Началото на училищното образование може да се отложи с една учебна година, когато здравословното състояние на детето не позволява постъпването в I клас,

установено по ред, определен в държавния образователен стандарт за предучилищното образование.
Чл. 20. Училището носи отговорност за: изпълнението на ДОС, засягащи дейността на училището; създаването на условия за опазване на живота и здравето на учениците по време на обучението и възпитанието им; за опазване на материално-техническата база и сградния фонд; законосъобразното изразходване на бюджетните средства; извършването на дейности и прояви, които противоречат на законите в страната, ограничават правата и свободата на личността или нарушават учебно-възпитателния процес /УВП/.

ГЛАВА ТРЕТА
ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧИЛИЩНОТО ОБУЧЕНИЕ
Раздел I
ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ

Чл. 21 (съгл. Чл.98 от ЗПУО) Училищното образование се организира в последователни класове.
Чл. 22. Продължителността на обучението в един клас е една учебна година за всички организирани в училището форми.
Чл. 23. В училището са обособени 22 паралелки, обозначени с началните букви на българската азбука, а класовете са номерирани във възходящ ред с римски цифри.
Чл. 24. Разпределението на учениците в паралелки се извършва от училищното ръководство.
Чл. 25. При желание от страна на учениците, с подадени заявления от техните родители, съгласувано с общинската администрация и РУО на МОН, в училището могат да се изградят и сборни групи за факултативно обучение в областта на спорта, изкуствата, отдиха и технологиите, както и групи ГЦОУД за учениците от начален и прогимназиален етап на образование.
Чл. 26. Желанието за обучение във формите на факултативно обучение, ИУЧ, както и за ПП в XI и XII клас, се декларира от ученика и родителя, а за групи на целодневно обучение – от родителите. Подадените заявления се съхраняват от директора на училището до края на учебната година и подлежат на контрол.
Чл. 27. Броят на учениците в паралелките и делението на паралелките на групи се определят при спазване на чл. 99 от ЗПУО
27.1 В зависимост от особеностите на учебния предмет или модул паралелката може да се дели на групи или се организират сборни групи от различни паралелки от един клас или от различни класове.
27.2 Когато в един и същ клас са записани ученици с различна етническа принадлежност, не се допуска обособяването им в паралелки въз основа на етническата им принадлежност.
27.3 Не се допуска обособяването в паралелки или групи на учениците със специални образователни потребности, които се обучават интегрирано по индивидуален учебен план.

Раздел II
УЧЕБНО И НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ

Чл. 28. За разпределението на учебното време по предмети, класове, етапи и степени на образование за достигане на общообразователния минимум и за продължителността на

етапите за формите на обучение стриктно се спазва ЗПУО, ДОС, Наредба № 10 от 1 септември 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

Чл. 29. Училищното образование се организира в учебни години. Учебната година включва учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, както и ваканции.

Чл. 30. учебната 2025/2026 година се организира въз основа на
Заповед № РД09-2069/26.08.2025 г. на министъра на образованието и науката.

Чл. 31 Учебната 2025/2026 година започва на **15.09.2025 г.** и е с продължителност 12 месеца, като включва учебно и неучебно време.

31.1. Учебните занятия се разпределят в два учебни срока, както следва:
I учебен срок: **15.09.2026 г. – 02.02.2027 г.** за I – XII клас (18 учебни седмици);
II учебен срок:
03. 02. 2027 г. – 02. 06. 2027 г. – за I – III клас (14 учебни седмици);
03. 02. 2025 г. – 16. 06. 2027 г. за IV – VI клас (учебни седмици);
03. 02. 2024 г. – 02. 07. 2027 г. за VII – XI клас (учебни седмици);
03. 02. 2024 г. – 13. 05. 2027 г. за XII клас (13 учебни седмици);

31.2 През учебната 2026 /2027 г. учениците ползват следните ваканции:
31. 10. 2026 г. – 02. 11. 2026 г. вкл. есенна
24.12.2026 г. – 03. 01. 2027 г. вкл. коледна
30.01.2027 г. – 02. 02. 2027 г. вкл. междусрочна
03.04.2027 г. – 11. 04. 2027 г. вкл. пролетна за I – XI клас
08.04.2027 г. – 11. 04. 2027 г. вкл. пролетна за XII клас

31.3 Неучебни дни:
05. 12. 2026 г. – Патронен празник
05.05. и 07.05. 2027 г. - неучебни дни за I – XI клас във връзка с Великден и с Деня на храбростта и на българската армия
19.05.2027 г. задължителен държавен зрелостен изпит по български език и литература
21.05.2027 г. втори задължителен държавен зрелостен изпит и задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация
25. 05. 2027 г. във връзка с Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност
18.06.2027 г. изпит по български език и литература с интегриране на други учебни предмети от националното външно оценяване в края на X клас
21.06.2027 г. изпит по математика с интегриране на други учебни предмети от националното външно оценяване в края на VII и на X клас

Чл. 32. Учебни дни може да се определят за неучебни или неучебни дни за учебни със заповед на министъра на образованието и науката.

Чл. 33. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни за учениците, съответно обявените работни дни са учебни освен когато учениците са във ваканция.

Чл. 34. В случай на извънредни или непредвидени обстоятелства или за деня на честване на празника на общината кметът на общината след уведомяване на началника на Регионалното управление на образованието може да обявява до три учебни дни за неучебни в една учебна година за училища на територията на общината.

Чл. 35 Директорът на училището след решение на педагогическия съвет може да обявява до три учебни дни в една учебна година за неучебни, но присъствени, за което уведомява началника на регионалното управление на образованието.

Чл. 36. Неучебни са и дните, в които образователният процес в училището е временно преустановен по задължително предписание на компетентен орган, определен с нормативен акт.
Чл. 37. Учениците могат да участват в състезания от държавния и международния спортен календар на българските спортни федерации по съответния вид спорт и през почивните дни.
Чл. 38. Учебната седмица е петдневна.
Чл. 39. Броят на задължителните учебни часове се определя съобразно утвърдените планове и програми.
Чл. 40. Организацията на учебния ден е полудневна и целодневна и се осъществява при условията и по реда на Наредба 10.
40.1 Училището организира целодневна организация на учебния ден за учениците от I до IV клас при желание на родителите,
40.2 както и от V до VI клас при желание на родителите и съобразно възможностите на училището.
Чл. 41. (съгл. Чл.103 от ЗПУО) (1) Учебният ден включва учебни часове и почивки между тях.
41.1 Продължителността на учебните часове и почивките между тях се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.
41.2 Общият брой задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица не може да е по-малък от 22 и по-голям от 32 учебни часа.
Чл. 42. Учебните часове от раздел А и Б от училищния учебен план се разпределят за всяка отделна паралелка за всеки учебен ден от учебната седмица в седмично разписание.
Чл. 43. Седмичното разписание се разработва в съответствие с изискванията на министъра на здравеопазването и се утвърждава със заповед от директора на училището не по-късно от 3 дни преди началото на всеки учебен срок.
Чл. 44. В седмичното разписание извън броя на задължителните учебни часове се включва и часа на класа.
Чл. 45. Учебният час за спортни дейности за учениците от 1. до 12. клас се включва в седмичните разписания извън броя на задължителните учебни часове съобразно организацията на учебния ден, паралелките или групите и спортната база в училището.
Чл. 46 За определен учебен ден директорът на училището може със заповед да определи различно от утвърденото седмичното разписание разпределение на учебните часове при:
46.1. разместване на часове за определени дни по указания на министъра на образованието и науката и/или началника на Регионалното управление на образованието (РУО) във връзка с провеждане на национални и регионални външни оценявания;
46.2 разместване на часове във връзка с осигуряване на заместване на отсъстващи учители;
46.3 необходимост от провеждане на два последователни учебни часа по един и същ учебен предмет в рамките на учебния ден, които не са предвидени в седмичното разписание за провеждане на класни работи.
Чл. 47. Продължителността на учебния час е съответно:
47.1 тридесет и пет минути – в I и II клас;
47.2 четиридесет минути – в III – IV клас;
47.3 четиридесет минути – в V– VII клас.
47.4 четиридесет минути – в VIII – XII клас

47.5 Когато повече от 30 % от учениците от I до VII клас са включени в целодневна организация на учебния ден и/или при организиране на обучението на две смени, продължителността на учебния час по ал. 1, т. 3 и 5 може да е 40 минути.

47.6 Продължителност на учебния час при ОРЕС:

- от двадесет до тридесет минути – в I и II клас; III – IV клас;
- от тридесет до четиридесет минути – в V–XII клас.

Чл. 48. При непредвидени и извънредни обстоятелства продължителността на всеки учебен час по чл. 47 може да бъде намалена до 20 минути от директора на училището със заповед.

Чл. 49. В случаите и по реда на чл. 48 директорът може да намалява и продължителността на самоподготовката, дейностите по интереси и отдих и спорт при целодневна организация на учебния ден.

Чл. 50. В случаите по чл. 48 и чл. 49 директорът на училището уведомява началника на регионалното управление на образованието до края на учебния ден, за който се отнася намалението и създава организация за уведомяване на родителите на учениците и за осигуряване на транспорт на пътуващите ученици.

Чл. 51. След всеки учебен час се осигурява почивка на учениците.

Чл. 52. Почивките между учебните часове са както следва:

52.1 малко междучасие – 10 минути;

52.2 голямо междучасие – 20 минути;

52.3 почивките между учебните часове се ползват при спазване на графика за учебното време в училище **през учебната 2026/ 2027 година**, както следва:

За учениците от **I-IV клас :**

№	I-II клас	III-IV клас
1.	8.00 – 8.35	8.00 - 8.40
2.	8.45 - **9.20**	8.50 – **9.30**
3.	**9.40** - 10.15	**9.50** – 10.30
4.	10.25 - 11.00	10.40 – 11.20
5.	11.10 - 11.45	11.30 -12.10
6.	11.55 – 12.30	12.20 – 13.00

За учениците от **V-XII клас:**

№	V- XII клас
1.	8.00 – 8.40
2.	8.50 – **9.30**
3.	**9.50** – 10.30
4.	10.40 – 11.20
5.	11.30 -12.10
6.	12.20 – 13.00
7.	13.10 – 13.50

Чл. 53. Организацията на учебния ден е, както следва:

53.1 За I - IV клас – целодневна;

53.2 за учениците от V– XII клас – полудневна;

53.3 за учениците от V до VI клас се предвиждат и групи за целодневно обучение след приключване на учебните занятия при заявено желание на родителите.
Чл. 54. Извън часовете по чл. 87, ал. 2 и 3 от ЗПУО в учебния план се включва за всеки клас, за всяка учебна седмица и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности за учениците от 1. до 12. клас, утвърдени от министъра на образованието и науката по предложение на министъра на младежта и спорта, както и по един учебен час на класа.
54.1 Часът на класа се използва за последователно развитие на класа, за патриотично възпитание и за изграждане на граждански компетентности, включително чрез ученическото самоуправление.
54.2 Организирането и провеждането на спортни дейности по чл. 19 се осъществява от педагогически специалисти в областта на физическото възпитание и спорта с професионална квалификация "учител" или "треньор" по даден вид спорт.
Чл. 55. Часът на класа се включва в седмичното разписание на учебните занятия извън броя на задължителните учебни часове.
Чл. 56. За определен учебен ден директорът на училището може със заповед да определи различно от утвърденото седмично разписание разпределение на учебните часове при:
56.1 разместване на часове за определени дни по указания на министъра на образованието и науката и/или началника на Регионалното управление на образованието (РУО) във връзка с провеждане на национални и регионални външни оценявания;
56.2 разместване на часове във връзка с осигуряване на заместване на отсъстващи учители;
56.3 необходимост от провеждане на два последователни учебни часа по един и същ учебен предмет в рамките на учебния ден, които не са предвидени в седмичното разписание, за провеждане на класни работи, както и за реализиране на дейностите по чл. 15;

Раздел III
ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ

Чл. 57. Формата на обучение в училището е дневна, самостоятелна и при необходимост комбинирана.
Чл. 58. През учебната 2026/2027 година училището има готовност за преминаване към обучение в електронна среда от разстояние (ОРЕС) или при невъзможност за осъществяване на такова – към обучение от разстояние на хартия при всяка ситуация, която налага прекъсване на присъственото обучение поради непредвидени обстоятелства (На основание Закона за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование).
Чл. 59. Ученикът не може да се обучава в две или повече форми на обучение едновременно.
Чл. 60. Дневната форма на обучение е присъствена, която се провежда между 08.00-18.00 ч. в учебните дни, а училищното обучение до 16-годишна възраст е задължително.
Чл. 61 Формата на обучение се избира от ученика при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО и при спазване изискванията на този закон и във връзка с чл. 56 от този Правилник.
Чл. 62. Формата на обучение се препоръчва от екипа за подкрепа за личностно развитие в следните случаи:

62.1 за ученик, ненавършил 16 години, чиято възраст надхвърля с повече от три години възрастта за съответния клас;
62.2 за лице, навършило 16 години, което постъпва за първи път в училище;
62.3 за лице, прекъснало обучението си за повече от три последователни учебни години;
62.4 за лице, което не може успешно да завърши един и същ клас повече от три учебни години;
62.5 за ученик, който променя формата на обучение в случаите по чл. 112, ал. 5 от ЗПУО;
62.6 за ученик със специални образователни потребности.
Чл. 63. Препоръката по чл. 62.6 се изготвя след оценка на потребностите от обучение.
Чл. 64 При препоръка по чл. 62.6., която предлага промяна от дневна в индивидуална форма на обучение на ученик със специални образователни потребности, регионалният екип по чл. 190, ал. 1 от ЗПУО извършва допълнителна специализирана оценка и изразява становище относно потвърждаване или отхвърляне на препоръката. Окончателният избор за формата на обучение се прави от ученика или родителя при условията на чл. 12 от ЗПУО.
Чл. 65. (съгл. Чл. 114 от ЗПУО) Комбинирана форма на обучение включва обучение при условията и по реда на дневна форма и индивидуално обучение по един или няколко учебни предмета от училищния или индивидуалния учебен план.
Чл. 66. Комбинирана форма на обучение може да се организира за:
66.1 ученик в класовете от основната степен на образование, преместен в училище, в което не се изучава чуждият език, който ученикът е изучавал преди преместването си, при условие че в населеното място няма училище от същия вид, в което този език да се преподава;
66.2 ученик в VII клас, преместен в училище, в което не се изучава учебен предмет от разширената подготовка, който ученикът е изучавал преди преместването си, ако преместването се извършва след началото на втория учебен срок.
Чл. 67. В случаите по чл. 64 вместо чуждия език или съответния учебен предмет от разширената подготовка, предвиден в училищния учебен план, се организира индивидуално обучение по чуждия език или по учебния предмет, който ученикът е изучавал преди преместването си. Индивидуалното обучение се осъществява от друго училище – по реда на чл. 113, ал. 4, 6 и 7 от ЗПУО, или от приемащото училище – по реда на чл. 112, ал. 3 и 4 от ЗПУО.
Чл. 68. Самостоятелната форма на обучение в училище е неприсъствена, при която учениците се подготвят самостоятелно и се явяват на изпити по учебни предмети съгласно училищния учебен план.
Чл. 69. В самостоятелна форма може да се обучават:
69.1 ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;
69.2 ученици в задължителна училищна възраст – по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 12, ал. 2;
69.3 санкционирани по чл. 199, ал. 1, т. 5 от ЗПУО
69.4 ученици с изявени дарби;
69.5 лица, навършили 16 години.
Чл. 70. Самостоятелна форма на обучение не може да се организира за ученици по чл. 68, ал. 2, т. 1. (ученици, за които оценката на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование е установила, че съобразно образователните им потребности може да се обучават в център за специална образователна подкрепа при

условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование).
Чл. 71. Самостоятелната форма включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.
Чл. 72 При самостоятелна форма на обучение се прилага училищният учебен план за дневна форма.
Чл. 73. Учениците по чл. 68 т. 2, които се обучават в самостоятелна форма по желание на родителите и не постигнат необходимите компетентности в съответния клас, продължават обучението си при спазване на изискванията на този закон в друга форма на обучение по чл. 106 от ЗПУО, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.
Чл. 74. Самостоятелната форма на обучение за учениците със СОП се организира след решение на експертна комисия, създадена към регионалното управление на образованието.
Чл. 75. За провеждането и организацията на самостоятелната форма на обучение за учениците по чл. 68 т. 2 в съответствие с изискванията на този закон се осъществява контрол на всеки учебен срок от експертната комисия към регионалното управление на образованието по ал. 6. В комисията задължително участва представител на Агенцията за социално подпомагане.
Чл. 76. За учениците в СФО обучението по всички учебни предмети от учебния план завършва с полагане на изпит за оформяне на годишна оценка.
Чл. 77. Необходими документи за обучение в СФО:
77.1 Заявление до директора за преминаване в самостоятелна форма на обучение като се описват причините за преминаване в самостоятелна форма на обучение и при необходимост придружени със съответните медицински документи
77.1.1 За учениците, ненавършили 16 години заявлението се подава от родителя/настойника
77.1.2 За учениците, навършили 16 години заявлението се подава от ученика, заверено с име и фамилия и подпис на родителя
77.2 Заповед на директора за наложено наказание по чл. 199 ал. 1 т. 5 от ЗПУО
Чл.78. Гражданите, навършили 16-годишна възраст и желаещи да продължат обучението си, подават заявления в срок до 14.09., преди началото на учебната година.
Чл. 79. Лица, навършили 16-годишна възраст и прекъснали обучението си през минали години, постъпват в самостоятелна форма на обучение след представяне на документ за последния завършен клас.
Чл. 80. Ученик, който е започнал обучението си в дневна форма на обучение и премине в самостоятелна форма, продължава обучението си по учебния план, действащ от учебната година, в която той е започнал обучение в гимназиален етап.
Чл. 81. Лицата, които са прекъснали обучението си, продължават по училищния учебен план, действащ през учебната година, от която обучението продължава.
Чл. 82. При промяна на учебния план, по който са се обучавали, прекъсналите ученици задължително се явяват на приравнителни изпити за приравняване към новия действащ учебен план.
Чл. 83. През учебната година ЗДУД води и контролира своевременното оформяне на съответната задължителна училищна документация, информира педагогическия съвет за състоянието на отделния ученик и докладва документите за дипломиране на учениците на самостоятелна форма на обучение.

Чл. 84. Заместник-директорът по учебната дейност на училището води ЛОД на учениците в СФО съхранява изпитните работи на учениците, протоколите за дежурство, протоколите за резултати от изпити до края на всяка учебна година.
Чл. 85. Учениците, обучаващи се в самостоятелна форма на обучение се подготвят самостоятелно и се явяват на изпити по всички предмети за съответния клас, съгласно училищния учебен план, по който се обучават.
Чл. 86. При своята подготовка учениците имат право да посещават консултациите по различните учебни предмети съгласно утвърдения график за консултациите в училището. За съответната сесия получава конспекти от учителите по съответните учебни предмети, ползват училищната библиотека.
Чл. 87. За преминаване в следващ клас всеки ученик, обучаващ се в самостоятелна форма на обучение, е длъжен да подаде заявление, в което да заяви желанието си за обучаване през следващата учебна година:
87.1 Ако успешно е положил всички изпити по учебни предмети за съответния клас, подава заявление за преминаване в следващ клас
87.2 Ако не е положил успешно всички изпити по учебни предмети за съответния клас, подава заявление за записване в същия клас, като през следващата учебна година полага изпити, по учебни предмети, по които има оценка слаб 2 или не се е явил в регламентираните сесии.
87.3 Ученик, обучавал се в самостоятелна форма на обучение, който желае да промени формата си на обучение в началото на учебната година подава заявление за промяна формата си на обучение.
87.4 Ученик, който не е подал заявление, че желае да продължи обучението си в съответната учебна година, се счита за преустановил обучението си по собствено желание.
87.5 Директорът издава заповед за преминаване в самостоятелна форма на обучение.
Чл. 88. В рамките на една учебна година се организират една редовна и две поправителни сесии.
Чл. 89. Заявление за допускане до изпити за определяне на годишна оценка се подава до директора на училището най-късно 30 /тридесет/ дни преди всяка изпитна сесия.
Чл. 90 В заявлението ученикът е длъжен да посочи учебните предмети и вида подготовка, на които желае да се яви през съответните сесии.
Чл. 91. За учебната **2026/2027 г.** сроковете за **подаване на заявленията са следните**:
91.1. За Първа редовна сесия до **18. 12. 2026 г.**
За Първа поправителна за учениците **– 15. 03. 2027 г. – 31. 03. 2027 г.** За ученици от дневна форма на обучение, наказани по чл. 199, ал.1, т. 5 от ЗПУО, в периода февруари – март 2027 г.
91.2. За Втора поправителна сесия за учениците от всички класове **– 16. 08. 2027 г.–31. 08. 2027 г.**
91.3 Правото на допълнителна поправителна сесия по ред, определен от директора на училището, се отнася и за учениците в самостоятелна форма на обучение, при наличие на здравословни причини, удостоверени с медицински документ, които са възпрепятствали явяването при разрешаване на допълнителна сесия от министъра на образованието и науката.
Чл.92. Редовните и поправителните сесии се провеждат по ред, определен със заповед на директора в месеците януари, юни, септември. За учебната **2026/2027 г.** са определени следните дати:
92.1 Първа редовна сесия –04**. 01. 2027 г. – 31. 01. 2027 г.**

92.2 Първа поправителна сесия за учениците от XII класове **– 12. 04. 2027 г. – 30. 04. 2027 г**. **/за ученици от дневна форма на обучение, наказани по чл. 199, ал.1, т. 5 от ЗПУО в периода м. февруари 2027 до м. март 2027, това е първа редовна сесия/**
92.3 Първа поправителна сесия за учениците от всички класове **– 03. 06. 2027 г. – 30. 06. 2027 г.**
92.4 Втора поправителна сесия за учениците от XII класове **– 10. 05. 2027 г. – 13. 05. 2027 г**.
92.5 За Втора поправителна сесия за учениците от всички класове **– 01. 09. 2027 г. – 14. 09. 2027 г.**
Чл.93. Учениците, обучаващи се на самостоятелна форма на обучение, полагат изпити за определяне на годишна оценка съгласно чл. 23, ал. 1, 2, 8 и чл. 38, ал.1 от Наредба №11.
93.1 Полагането на изпит по профилиращ учебен предмет се организира и провежда като единен изпит чрез общ изпитен материал, който създава възможност за проверка и поставянето на отделна оценка за придобитите компетентности по всеки модул.
93.2 Оценката от изпитите по профилиращ предмет е слаб (2), когато оценката по някой от модулите е слаб (2). В този случай поправителният изпит се полага само върху съответния модул от профилиращия предмет.
Чл. 94. Изпитите се полагат върху учебното съдържание по съответния предмет и съответния вид подготовка, изучавано през учебната година.
Чл. 95. За всяка изпитна сесия със заповед на директора се определят условията и редът за организиране и провеждане на изпитите за определяне на годишна оценка на учениците в самостоятелна форма на обучение.
Чл. 96. Изготвените задачи, материали и критерии за оценяване се утвърждават от директора на училището.
Чл. 97. Ученици, които имат оценка Слаб 2 по учебен предмет от ООП, ПП или РП на редовните и поправителните сесии или не са се явили, повтарят класа.
Чл. 98. При повтарянето на класа учениците се явяват на изпити само по учебни предмети, по които имат оценка Слаб 2 или не са се явили на поправителни изпити.
Чл. 99. Ученик, подал заявление и записан в самостоятелна форма на обучение за съответната учебна година, но не са се явил на изпити в три последователни сесии, отпада от обучението.
Чл. **100.** Документацията, в която се отразяват резултатите от проведените изпити с ученици в самостоятелна форма на обучение включва:
100. 1 Протоколи от изпити за дежурство при провеждане на писмен изпит и за резултата от писмен, устен или практически изпит.
100. 2 Писмени работи, конспекти, билети и материали от проведените изпити.
100. 3 Резултатите се отразяват в ЛОД на ученика.
Чл.101. След успешно приключване на целия курс на обучение, учениците подават заявление за явяване на държавни зрелостни изпити за получаване на диплома за средно образование в срокове, определени със заповед на министъра на МОН.
Чл. 102. Държавните зрелостни изпити са два задължителни и трети, който е по желание на ученика.
Чл. 103. Първият задължителен ДЗИ е по БЕЛ, вторият задължителен – по предмет от профилираната подготовка по избор на ученика. ДЗИ се провеждат съгласно изискванията на ЗПУО.
След успешното им полагане учениците получават диплома за средно образование.
Чл. **104.** Неуспешно положилите ДЗИ, по свое желание могат да получат удостоверение за завършен XII клас.

Чл. **105.** Учениците се явяват на неограничен брой изпитни сесии до успешно полагане на изпитите.
Чл. **106.** Успешно положилите ДЗИ, получават диплома за завършено средно образование.

Раздел IV
ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОЦЕНЯВАНЕТО В ПРОЦЕСА НА УЧИЛИЩНОТО ОБУЧЕНИЕ

Чл. 107. (съгл. Чл.117 от ЗПУО) Оценяването е процес на установяване и измерване на постигнатите резултати от обучението и нивото на подготвеност на учениците за бъдещата им реализация.
Чл. 108. Оценяване се извършва:
108.1 в процеса на обучение;
108.2 в края на клас или на етап от степен на образование;
108.3 при завършване на степен на образование.
Чл. 109. (съгл. Чл.118 от ЗПУО) Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити.
Чл. 110. Текущите изпитвания се осъществяват ритмично и системно през първия и през втория учебен срок.
Чл. 111. В триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване се установява входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове.
Чл. 112. Текущото изпитване по чл. 106 има диагностична функция с цел установяване на дефицитите и предприемане на мерки за преодоляването им.
Чл. 113. Две седмици преди оформянето на годишната оценка по учебните предмети, по които не се провежда класна работа и не се провежда външно оценяване, се провежда текущо изпитване за установяване на изходното ниво на учениците.
Чл. 114. Според формата текущите изпитвания са устни, писмени и практически, а според обхвата – индивидуални и групови.
Чл. 115. При текущите устни изпитвания оценяващият е длъжен да аргументира устно оценката си пред ученика, а при текущите писмени изпитвания – писмено.
Чл. 116. След установяване на постигнатите резултати при текущите изпитвания на учениците се поставят текущи оценки.
Чл. 117. Броят на текущите изпитвания за всеки учебен срок е регламентиран в Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 1.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДВ, бр. 74 от 2016 г.) в сила от 01.09.2023 г.
Чл. 118. Контролната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците след приключване на обучението по определена част (раздел) от учебното съдържание по учебния предмет.
Чл. 119. Контролната работа се провежда за не повече от един учебен час.
Чл. 120. Класната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците по учебния предмет в края на учебния срок.
Чл. 121. Класна работа се провежда по:
121.1 български език и литература и по математика – в прогимназиалния етап и в двата етапа на средната степен на образование;
121.2 чужди езици – в двата етапа на средната образователна степен;
Чл. 122. Класната работа се провежда за един учебен час.

Чл. 123. Класната работа по български език и литература и по чужд език при обучение за придобиване на общообразователна подготовка се провежда в два слети часа.
Чл. 124. Контролните и класните работи се коригират и рецензират от преподаващия учител и се връщат на учениците за запознаване с резултатите.
Чл. 125. Оценяващият анализира и обобщава резултатите от контролните и класните работи, като в срок до две седмици след провеждането им уведомява учениците за направените изводи.
Чл. 126. Контролните и класните работи се провеждат по график при спазване на следните изисквания:
126.1 за една и съща паралелка може да се провежда не повече от една класна или една контролна работа в един учебен ден;
126.2 за една и съща паралелка в една учебна седмица не могат да се провеждат повече от две класни работи и /или контролни работи;
126.3. не се провеждат класни работи в последната седмица от учебния срок.
Чл. 127. Графикът по предходния член се изготвя по предложение на учителите по съответния учебен предмет, утвърждава се от директора на училището до две седмици след началото на всеки учебен срок и се поставя на общодостъпно място в училището.
Чл. 128. За графика по чл. 131 учителите по съответния учебен предмет информират учениците, а класните ръководители – родителите.
Чл. 129. Не се поставят оценки по учебните предмети, модули или дейности, предвидени за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план за учениците от I, II, III, V, VI, VII, VIII, IX, X клас.
Чл. 130. Изпитите са:
130.1 приравнителни;
130.2 за определяне на срочна или на годишна оценка по учебен предмет;
130.3 за промяна на оценката;
130.4 за установяване степента на постигане на компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;
130.5 за установяване степента на постигане на компетентностите, определени с ДОС за общообразователната подготовка и с ДОС за профилираната подготовка за определен етап от степента на образование.
Чл. 131. (съгл. Чл.119 от ЗПУО) В зависимост от оценяващия оценяването може да е:
131.1 вътрешно – когато оценката се поставя от обучаващия учител;
131.2. външно – когато оценката се поставя от комисия или от лице, различно от обучаващия учител.
Чл. 132. В зависимост от организацията и обхвата си оценяването в процеса на училищното обучение може да е:
132.1 национално – обхваща ученици от един клас в цялата страна;
132.2 регионално – обхваща ученици от един клас в рамките на една или няколко области;
132.3 училищно – обхваща ученици от един клас в рамките на отделно училище;
132.4 групово – обхваща част или всички ученици от една или повече паралелки;
132.5. индивидуално – за отделен ученик.
Чл. 133. В края на IV, VII и X клас се провежда национално външно оценяване за установяване степента на постигане на компетентностите за съответния етап, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка.
Чл. 134. Форматът на националното външно оценяване, учебните предмети, по които то се извършва, както и условията и редът за организацията и провеждането му се определят

с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.
Чл. 135. Оценката съдържа качествен и количествен показател.
Чл. 136. Оценките, които може да се поставят, са "отличен (6)", "много добър (5)", "добър (4)", "среден (3)", "слаб (2)".
Чл. 137. Качественият показател, който определя степента на постигане на очакваните резултати от обучението, е:
137.1 Отличен – ученикът постига напълно очакваните резултати от учебните програми. В знанията няма пропуски. Усвоени са всички нови понятия и ученикът ги използва успешно. Притежава необходимите компетентностите и може да ги прилага самостоятелно при решаване на учебни задачи в различни ситуации. Действията му са целенасочени и водят до краен резултат.
137.2 Много добър – ученикът постига с малки изключения очакваните резултати от учебните програми. В знанията има незначителни пропуски, които не са съществени. Усвоени са новите понятия и повечето от тях се използват правилно. Демонстрира придобитите компетентности при решаване на учебни задачи в познати ситуации, а нерядко – и в ситуации, които не са изучавани в клас, макар това да става с известна неувереност. Действията му са целенасочени и водят до краен резултат, който извън рамките на изучените ситуации може да не е съвсем точен.
137.3 Добър – ученикът постига преобладаващата част от очакваните резултати от учебните програми. Демонстрира добри знания и умения на познавателно равнище разбиране, успешно се правя познати ситуации, но се нуждае от помощ при прилагането на знанията и уменията си в непознати ситуации. В знанията има някои пропуски. Усвоени са преобладаващата част от новите понятия. Действията му съдържат неточности, но в рамките на изученото водят до краен резултат.
137.4 Среден – ученикът постига само основните очаквани резултати от учебните програми. В знанията си ученикът има сериозни пропуски. Усвоени са само някои от новите понятия. Притежава малка част от компетентностите в съответствие с учебната програма. Може да ги прилага с пропуски и грешки в задоволителна степен в твърде ограничен кръг алгоритмизирани и изучавани в клас ситуации. Действията му съдържат недостатъци и рядко водят до краен резултат.
137.5 Слаб – ученикът не постига очакваните резултати от учебните програми, заложени като прагова стойност за успешност и зададени чрез степента на позитивен измерител „среден“.
Чл. 138. В случаите, когато количественият показател не се определя като цяло число, качественият показател се определя, както следва:
138.1 за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;
138.2 за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;
138.3 за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;
138.4 за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател много добър;
138.5 за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен.
Чл. 139. Когато се използват други количествени показатели, те се приравняват към оценките по чл. 138
Чл. 140. Учителят оформя срочна оценка, като отчита компетентностите на ученика върху учебното съдържание по съответния учебен предмет или модул, изучаван през учебния срок за придобиване на общообразователната, разширената и профилираната подготовка и при вземане предвид на текущите оценки.

Чл. 141. По учебните предмети, изучавани в I - III клас, не се формира срочна оценка.
Чл. 142. Не се формира срочна оценка и при обучение по индивидуални учебни програми на ученици със специални образователни потребности по учебните предмети, по които оценяването е с качествените оценки по чл. 9, ал. 8 от Наредба 11/01.09.2016 г.
Чл. 143. За учениците в начален етап, получили качествена оценка, която показва сериозни пропуски и необходимост от подкрепа, или срочна оценка слаб (2) по определен учебен предмет се организира допълнително обучение по чл. 178, ал. 1, т. 2 от ЗПУО по график, утвърден от директора на училището.
Чл. 144. Срочна оценка не се поставя без наличието на минималния брой текущи изпитвания по Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДВ, бр. 74 от 2016 г.) В сила от 01.09.2023 г. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка по чл. 7, ал. 3, т. 2.
Чл. 145. Не се оформя срочна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му, ако продължителността на освобождаването не позволява осъществяването на минималния задължителен брой текущи изпитвания по Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 1.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДВ, бр. 74 от 2016 г.) В сила от 01.09.2023 г. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва "освободен".
Чл. 146. Срочната оценка се оформя не по-рано от една учебна седмица и не по-късно от два учебни дни преди приключване на съответния учебен срок.
Чл. 147. Годишната оценка се оформя от учителя по съответния учебен предмет или модул, като се отчитат постигнатите компетентности на ученика върху учебното съдържание, изучавано през учебната година за придобиване на общообразователната, разширената и профилираната подготовка и при вземане предвид на срочните оценки.
Чл.148. За учебен предмет, който по училищен учебен план се изучава само през един от сроковете, се формира годишна оценка въз основа на съответната срочна оценка.
Чл. 149. Само годишна оценка се формира и при обучение по индивидуални учебни програми на ученици със специални образователни потребности по учебните предмети, по които оценяването е с качествени оценки.
Чл. 150. За резултатите от обучението:
150.1 в I, II и III клас по всички учебни предмети се формира обща годишна оценка с качествен показател;
150.2 от IV до XII клас по всеки учебен предмет или модул се формира годишна оценка с качествен и количествен показател.
Чл. 151. Годишна оценка не се поставя без наличието на минималния брой текущи изпитвания за втория учебен срок. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка.
Чл. 152. Годишната оценка на ученик, обучавал се в чужда държава, в която не се оформят срочни оценки, се формира въз основа на текущите оценки по съответния учебен предмет, признати при условията и по реда на глава пета и/или на оценките по съответния учебен предмет, получени в приемащото училище.
Чл. 153. Сроковете за вписване на оценките в документацията по ал. 1 са:
153.1 в деня на изпитването – за текущите оценки от устните и от практическите изпитвания;
153.2 до две седмици след провеждане на изпитването – за текущите оценки от писмените изпитвания;

153.3 в деня на оформянето им – за срочните и за годишните оценки.
Чл. 154. Оценките от националното външно оценяване в края на VII и в края на X клас, както и от държавните зрелостни изпити, може да се изразяват само с количествени показатели – в брой точки, без да се приравняват към оценките по чл. 145.
Чл. 155. На учениците от I, II и III клас включително не се поставят количествени оценки.
Чл. 156. На учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествен показател, които може да са: "постига изискванията", "справя се" и "среща затруднения".
Чл. 157. Когато се установи, че учениците по чл. 160 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява.

Раздел V
ЗАВЪРШВАНЕ НА КЛАС

Чл. 158. (сгл. Чл.122 от ЗПУО) Ученик завършва успешно клас, ако има годишни оценки най-малко "среден 3" по всички учебни предмети или модули, предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избираемите учебни часове.
Чл. 159. Ученик, успешно завършил определен клас, продължава обучението си в следващия клас.
Чл. 160. Ученик в началния етап на основно образование продължава обучението си в следващия клас независимо от годишните си оценки по изучаваните учебни предмети, ако се обучава в дневна, самостоятелна или комбинирана форма и неговата възраст е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.
Чл. 161. (сгл. Чл.123 от ЗПУО) Ученик, който има годишна оценка "слаб 2" по учебен предмет или модул, полага изпит за промяна на оценката по учебния предмет или модул при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.
Чл. 162. В случаите по чл. 123 от ЗПУО ученик, който не се е явил или не е положил успешно изпита за промяна на оценката, повтаря класа.
Чл. 163. (сгл. Чл.124 от ЗПУО) Учениците от I до III клас включително, които не са усвоили компетентностите, заложени в учебната програма за съответния клас, както и учениците от IV клас, които имат годишна оценка "слаб 2" по учебен предмет, не полагат изпити за промяна на оценката и не повтарят класа, ако са се обучавали в дневна, самостоятелна или комбинирана форма и възрастта им е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.
Чл. 164. За учениците по чл. 166, с изключение на тези, които са се обучавали в самостоятелна форма, задължително се организира допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.
Чл. 165. (сгл. Чл.126 от ЗПУО) Ученик със специални образователни потребности не повтаря класа.
Чл. 166. За обучението на ученик със специални образователни потребности, който има годишна оценка "слаб 2" по учебен предмет, по преценка на екипа за подкрепа за личностно развитие в следващия клас може да се разработва индивидуална учебна програма по съответния учебен предмет.

Чл. 167. В случаите, когато за ученика не е разработена индивидуална учебна програма по учебния предмет, по който има оценка "слаб 2", през следващата учебна година той полага изпит за промяна на оценката по този учебен предмет.
Чл. 168. Ученик от XII клас, който има годишна оценка "слаб 2" по един или по няколко учебни предмета или модула и не се е явил или не е положил успешно изпити за промяна на оценката, не повтаря класа. Той може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците.
Чл. 169. (съгл. Чл.128 от ЗПУО) На учениците, завършили обучението си в I, II и III клас, се издава удостоверение за завършен клас.
Чл. 170. (съгл. Чл.129 от ЗПУО) Учениците, завършили обучението си в IV клас, получават удостоверение за завършен начален етап на основно образование.
Чл. 171. Документът по чл. 170 дава право на продължаване на обучението в прогимназиалния етап на основно образование.
Чл. 172. (съгл. Чл.130 от ЗПУО) Учениците, завършили успешно VII клас, придобиват основно образование, което се удостоверява със свидетелство за основно образование. Свидетелството дава право за продължаване на обучението в следващата степен на образование.
Чл. 173. Учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, завършили обучението си в VII клас, получават удостоверение за завършен VII клас, което им дава право да продължат обучението си в VIII клас.
Чл. 174. Учениците, успешно завършили X клас, получават удостоверението за завършен първи гимназиален етап на средно образование.
Чл. 175. Учениците, успешно завършили XII клас, стават зрелостници и придобиват право да се явят на държавни зрелостни изпити.
Чл. 176. Зрелостниците придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет български език и литература и на задължителен държавен зрелостен изпит по избираем предмет от профилираната подготовка.
Чл. 177. Придобиването на средно образование се удостоверява с диплома за средно образование, в която се вписва и общият успех. Дипломата за средно образование е окончателна и дава право за продължаване на образованието.
Чл. 178. Неразделна част от дипломата за средно образование (като приложение към нея) е Удостоверението за завършен първи гимназиален етап. Номерът на удостоверението се вписва в дипломата.
Чл. 179. По свое желание зрелостникът може да положи и до два допълнителни държавни зрелостни изпита по избрани от него учебни предмети по общообразователна подготовка.
Чл. 180. (съгл. Чл.139 от ЗПУО) Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен в училищата, освен в случаите, предвидени в нормативен акт.
Чл. 181. (съгл. Чл.140 от ЗПУО) Условията и редът за завършване на определен клас и определен етап от степента на образование и за преминаване в следващ клас или етап от степента на образование се определят най-късно до началото на съответната учебна година на съответния клас или етап.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНОТО ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ
Раздел I
УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 182. В училището работят педагогически специалисти, които изпълняват дейности, свързани с обучението, възпитанието и със социализацията, както и с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците

Чл.183. (същл. Чл.211 от ЗПУО) Педагогически специалисти са учителите, педагогическият съветник, директорът, както и заместник-директорите, които изпълняват норма преподавателска работа.

Чл. 184. (същл. Чл.212 от ЗПУО) Необходимите компетентности като съвкупност от знания, умения и отношения по нива на кариерното развитие за всеки вид педагогически специалист се определят в професионален профил.

Чл. 185. Професионалният профил и постигнатите резултати в обучението на учениците им са основа за определяне на приоритети за професионално усъвършенстване, както и за подпомагане на самооценката и за атестирането на педагогическите специалисти.

Чл. 186. (същл. Чл.213 от ЗПУО) Длъжностите на педагогическите специалисти се заемат от български граждани, придобили висше образование в съответното на длъжността професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация, необходима за изпълнението на съответната длъжност.

Чл. 187. Учителска длъжност се заема от лица с висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация "учител".

Чл. 188. В случаите, когато учителска длъжност се заема от лица без професионална квалификация "учител", училището изготвя и реализира план за придобиване на педагогически компетентности от съответното лице.

Чл. 189. (същл. Чл.215 от ЗПУО) Не може да заема длъжност на педагогически специалист лице, което:

189.1 е осъждано за умишлено престъпление от общ характер независимо от реабилитацията;

189.2 е лишено от право да упражнява професията;

189.3 страда от заболявания и отклонения, които застрашават живота и здравето на децата и учениците, определени с наредба, издадена от министъра на здравеопазването съгласувано с министъра на образованието и науката.

Чл. 190. Разпоредбата на чл. 193, т. 1 не се прилага за лицата, осъдени по наказателни дела, посочени в чл. 1 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица.

Чл. 191. При възникване на обстоятелство по чл. 178 трудовото правоотношение с педагогическия специалист се прекратява при условията и по реда на Кодекса на труда.

Чл. 192. Функциите, професионалните профили, длъжностите и необходимата за заемането им професионална квалификация, както и условията и редът за повишаване на квалификацията, за кариерното им развитие и за атестирането на педагогическите специалисти, включително критериите за атестиране и съставът на атестационната комисия, се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 193. (съгл. Чл.216 от ЗПУО) Трудовите договори с педагогическите специалисти се сключват и прекратяват от директора на училището.

Раздел II
ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 194. (съгл. Чл.219 от ЗПУО) Педагогическите специалисти имат следните права:
194.1 да бъдат зачитани правата и достойнството им;
194.2 да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в ЗПУО;
194.3 да участват във формирането на политиките за развитие на училището;
194.4 да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
194.5 да повишават квалификацията си;
194.6 да бъдат поощрявани и награждавани.
Чл. 195. Педагогическите специалисти имат следните задължения:
195.1. да осъществяват обучение и възпитание на децата и учениците в съответствие с ДОС;
195.2 да опазват живота и здравето на децата и учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;
195.3 да зачитат правата и достойнството на децата, учениците и другите участници в предучилищното и училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
195.4 поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на училището и специфичните потребности на децата и учениците, с които работят с цел подобряване качеството на образованието им.
Чл. 196. На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.
Чл. 197. При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти, заместник-директорите без норма преподавателска работа и главният счетоводител имат право на представително облекло за всяка календарна година при условия и по ред, определени с наредба, издадена от министъра на образованието и науката, съгласувано с министъра на финансите. Средствата за представителното облекло се осигуряват от бюджета на училището.
Чл. 198. Педагогическите специалисти, които работят в малко населено място извън местоживеенето си, имат право на възстановяване на извършените от тях разходи за транспорт от местоживеенето им до месторабoтата и обратно или за наем по месторабoта при условия и по ред, определени в наредба, издадена от министъра на образованието и науката съгласувано с министъра на финансите.
Чл. 199. Директорът на училището в рамките на делегирания бюджет, съответно на утвърдените му разходи и/или за сметка на целево предоставени средства диференцира възнагражденията на учителите в зависимост от длъжностите по т. 5, при условие, че не са налице ограничения за увеличаване на разходите за работни заплати в бюджетните организации
Чл. 200. Платен годишен отпуск на учителите се разрешава през ваканциите и по уважителни причини през учебно време, но не повече от три дни за учебна година.

Чл. 201. Платеният годишен отпуск се разрешава от директора; по изключение след съгласуване с финансиращия орган, учителят може да ползва платен годишен отпуск през учебно време и за по-голям период от време.
Чл. 202. Неплатен отпуск се разрешава в учебно време в изключителни случаи, само след предварително писмено заявление до директора, съгласувано с финансиращия орган и РУО.
Чл. 203. Служебни и творчески /платен или неплатен/ отпуски се разрешават по преценка на директора и съгласно сключен КТД.
Чл. 204. Дните за екскурзии, туризъм и др. мероприятия с ученици, провеждани извън училището в учебно време, се считат за работно време на ръководителите съгласно утвърдените норми.
Чл. 205. Ползването на отпуск /платен, неплатен/ започва след издаване на заповед от директора.
Чл. 206. При прекратяване на трудовото правоотношение с педагогически специалисти, които през последните 10 години от трудовия си стаж са заемали длъжност на педагогически специалист в държавна или общинска институция на бюджетна издръжка от системата на предучилищното и училищното образование, се изплаща по-голям размер на обезщетението по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда – в размер на 10 брутни работни заплати.
Чл. 207. (съгл. Чл.220 от ЗПУО) Освен в случаите, определени в ЗПУО, педагогически специалист не може да извършва срещу заплащане обучение или подкрепа по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2 – 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на деца и ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците, включително със средства от училищното настоятелство.
Чл. 208. Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците.
Чл. 209. В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическият специалист подава пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на децата и учениците през предходната учебна година е извършвал обучение или подкрепа по смисъла чл. 178, ал. 1, т. 2 – 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на деца и ученици и че това не са били деца и ученици, с които педагогическият специалист е работил в училището в същия период.
Чл. 210. Преди включването в дейности по чл. 211 педагогическият специалист подава декларация, че не е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тях или от родителите им.
Чл. 211. При установяване нарушение на чл. 211 и 212, както и в случаите на неподаване на декларацията по чл. 213 и 214 или при подаване на декларация с невярно съдържание педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда.

Раздел III
ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТНИК

Чл. 212. Педагогическият съветник има право:
212.1 Да посещава часове, съвети, съвещания с цел получаване на информация и впечатления за отделни класове и ученици.

212.2 Да се запознава с класната и училищна документация.
212.3.Да провежда индивидуални и групови психологически изследвания и въздействия в учебно и извънучебно време.
212.4 Да консултира ученици, класни ръководители и родители по проблеми, свързани с психичното, личностното, интелектуалното и сексуалното развитие на учениците.
212.5 Педагогическият съветник има право да предлага за санкции ученици
Чл. 213. Педагогическият съветник е длъжен:
213.1 Да спазва професионалната етика.
213.2 Да съхранява професионалната тайна.
213.3 Да зачита и защитава личното достойнство на учениците.
213.4 Да консултира малолетни ученици /под 14 години/ само с разрешение на родителите.

Раздел IV
КЛАСЕН РЪКОВОДИТЕЛ

Чл. 214. Класните ръководители на всички паралелки се определят със заповед от директора на училището в началото на учебната година.
Чл. 215. Класният ръководител организира и провежда часа на класа, извънкласните дейности с учениците, води задължителната училищна документация за съответната паралелка и отговаря за редовното и правилното ѝ водене и съхранение.
Чл. 216. Часът на класа да се реализира въз основа на годишния план на класния ръководител, разработен съвместно с учениците и утвърден от директора на училището, така че да се създадат условия за:
216.1 разгръщане на инициативността и активността на учениците за участие в различни дейности и мероприятия;
216.2 развитие на ученическата общност в паралелката и приобщаване на учениците към общоучилищния живот;
216.3 усвояване на социалния опит и отстраняване на негативното влияние на някои фактори на социалната среда върху формирането на личността;
216.4 толерантно отношение на по-големите ученици към по-малките, нагласа да се грижат за тях, да ги покровителстват и закрилят.
Чл. 217. За организацията и съдържанието на часа на класа класният ръководител разработва, а директорът утвърждава годишен тематичен план в срок до началото на учебната година (15.09.2025 г.). При разработването на годишния тематичен план класният ръководител се съобразява с разпределението на тематичните области по чл.11, ал. 5 и приложение № 5 на наредба № 13 от 21 септември 2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, Обн. ДВ. бр.80 от 11 Октомври 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.80 от 28 Септември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.75 от 1 Септември 2023г.
Чл. 218. Обучението по отделни тематични области по ал. 1 може да се осъществява от гост-лектори от съответните компетентни институции, от неправителствени организации или от общественици в присъствието на класния ръководител.
Чл. 219. За всеки учебен срок се утвърждава по график от директора втори час на класа за среща с родители и работа по училищната учебна документация.
Чл. 220. Вторият час на класа се провежда съгласно заповед на директора, в която подробно са указани задълженията на класния ръководител.

Чл. 221. В началото на учебната година класните ръководители запознават учениците и техните родители с Правилника за дейността на училището и с Училищния учебен план за съответния клас.
Чл. 222. В началото на учебната година и в началото на втория учебен срок инструктират учениците по безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
Чл. 223. Класният ръководител осигурява изпълнението на решенията на педагогическия съвет, свързани с цялостната организация на учебно-възпитателната работа.
Чл.224. Следи за успеха и развитието на учениците от съответната паралелка в образователно-възпитателния процес, за спазването на училищната дисциплина, както и за уменията им за общуване с учениците и учителите и интегрирането им в училищната среда, като периодично и своевременно информира родителите.
Чл. 225. Анализира и оценява рисковите фактори върху учениците от паралелката и предприема превантивни и корективни мерки за справяне с тях.
Чл. 226. Контролира посещаемостта на учебните часове от учениците от паралелката. За допуснати 7 и повече отсъствия по неуважителни причини уведомява писмено родителя /настойника/.
Чл. 227. Осъществява необходимата връзка с родителите и ги информира за състоянието и развитието на ученика, привлича семейството като съюзник на училището; обновява и обогатява съдържателния характер на родително-учителските срещи:
227.1 своевременно уведомява родителите, ако ученикът отсъства от учебни часове, както и когато спрямо него ще започне процедура за налагане на санкция или други мерки по този правилник;
227.2 при наложена санкция на ученик уведомява лично неговите родители /настойници/ и се отразява в НЕИСПУО (електронен дневник);
227.3 консултира родителите за възможностите и формите за допълнителна работа с ученика с оглед максимално развитие на заложбите му, както и за възможностите за оказване на педагогическа и психологическа подкрепа от специалист, когато това се налага;
227.4 Класният ръководител организира и провежда родителски срещи;
227.5 По време на родителските срещи се обсъждат и се вземат решения по основни въпроси, свързани с развитието и възпитанието на учениците, включително с участието на специалисти.
227.6 Класният ръководител не може да обсъжда публично въпроси, свързани с успеха и поведението на отделните ученици от паралелката;
227.7 На първата родителска среща за учебната година класният ръководител предоставя на родителите информация за графика на приемното време на учителите в училището.
Чл. 228. Периодично организира индивидуални срещи с учениците от паралелката и работи за развитието на паралелката като общност.
Чл. 229. Участва в процедурите за налагане на санкции и мерки по отношение на учениците от паралелката в случаите и по реда, предвидени в този правилник и в ЗПУО.
Чл. 230. Осъществява връзка с учителите, които преподават на паралелката, и периодично се информира за успеха и развитието на учениците от паралелката по съответния учебен предмет, за спазване на училищната дисциплина, за уменията им за общуване и интегриране в училищната среда.
Чл. 231. Осъществява постоянна връзка с останалите класни ръководители с оглед усъвършенстване и намиране на нови форми за общуване с учениците и родителите.

Чл. 232. Осъществява връзка и подпомага специалистите, които работят с ученици от паралелката.
Чл. 233. Осъществява професионално и кариерно ориентиране съобразно интересите и способностите на учениците.
Чл. 234. Всеки класен ръководител е длъжен:
234.1 в началото на учебната година да попълни данните за характеристика на средата и ЛОД на ученика в електронния дневник, като отбелязва всички преместили се и напуснали ученици и вписва новоприетите /I, V-VIII клас/ и попълва ЛОД на ученика /IX-XII клас/;
234.2 веднъж в учебен срок да провежда родителска среща;

Раздел V
ДЕЖУРЕН УЧИТЕЛ

Чл. 235. Дежурният учител спазва утвърдения от директора график за дежурство в училище.
Чл. 236. Идва 15 минути преди започване на учебните занимания, за да установи състоянието на училищната база и подготовката ѝ за учебно-възпитателна дейност.
Чл. 237. Организира отдиха на учениците през голямото междучасие, като се съобразява с атмосферните условия.
Чл. 238. Контролира и следи съвместно с портиерите и при необходимост с педагогическия съветник за спазването на забраната за тютюнопушене от учениците пред централен вход и в двора на училището.
Чл. 239. Докладва на училищното ръководство за неизправности и нанесени щети по материалната база и констатирани нарушения и ги вписва в книгата за дежурство на учителите.
Чл. 240. Носи отговорност за реда и дисциплината в учебните сгради /голям и малък училищен корпус/ и на етажа / издава се отделна заповед на директора /.
Чл. 241. Главният дежурен посреща учениците и следи за реда в цялото училище и по възможност не е класен ръководител.
Чл. 242. Главните дежурни или оторизирани от тях дежурни учители след приключване на учебните занятия вписват задължително в книгата за опазване на МТБ констатации за нанесени щети, установени липси или подобрения /ако има такива/ и се подписват.

Раздел VI
ПОВИШАВАНЕ КВАЛИФИКАЦИЯТА НА УЧИТЕЛИТЕ, ДИРЕКТОРИТЕ И ДРУГИТЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл.243. Педагогическите специалисти са длъжни ежегодно да повишават квалификацията си с цел подобряване качеството на работата им и повишаване резултатите и качеството на подготовка на децата и учениците.
Чл.244. Директорът на училището е длъжен да осигурява необходимите условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти.
Чл.245. (съгл. Чл.222 от ЗПУО) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации. Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва и от обучителни организации, чиито програми за обучение са одобрени при условията и по реда на ЗПУО.

Чл. 246. Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се измерва чрез система от квалификационни кредити и се удостоверява с документ. Системата от квалификационни кредити се определя с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
Чл. 247. Педагогическите специалисти са длъжни да повишават квалификацията си по програми на организациите по чл. 196 в не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране.
Чл. 248. Повишаването на квалификацията, извършена от организации извън чл. 196, се признава чрез квалификационни кредити от началника на съответното регионално управление на образованието след заявление на педагогическия специалист при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за статута и развитието на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
Чл. 249. (съгл. Чл.223 от ЗПУО) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти може да се организира и от училището чрез обмяна на добри практики в различни форми, както и по международни и национални програми. Вътрешноинституционалната квалификация се измерва в академични часове и за нея не се присъждат квалификационни кредити.
Чл. 250. Училището е длъжно да осигурява условия за повишаване на квалификацията по чл. 199 в не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки педагогически специалист.
Чл. 251. (съгл. Чл.224 от ЗПУО) Повишаването на квалификацията се осъществява по програми и във форми по избор на педагогическия специалист в съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, с професионалното развитие на педагогическия специалист, с резултата и препоръките от атестацията му, както и с националната, регионалната, общинската и училищната политика.
Чл. 252. Повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист е насочено и към напредъка на децата и учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.
Чл. 253. (съгл. Чл.225 от ЗПУО) Въз основа на достигнатото равнище на квалификация педагогическите специалисти може да придобиват професионално-квалификационни степени.
Чл. 254. По-високото равнище на квалификация е основа за придобиване на по-висока професионално-квалификационна степен.
Чл. 255. (съгл. Чл.226 от ЗПУО) Постигнатите компетентности се отразяват в професионално портфолио на педагогическия специалист. Професионалното портфолио се съставя от педагогическия специалист и включва разработени материали, които доказват активното му участие в реализирането на политиката на училището, професионалните му изяви, професионалното му усъвършенстване и кариерното му израстване, както и постигнатите резултати с учениците.
255.1 Професионалното портфолио подпомага атестирането и самооценяването на педагогическия специалист.
255.2 Целите, функциите и съдържанието на професионалното портфолио се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Раздел VII
КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 256. (съгл. Чл.227 от ЗПУО) Кариерното развитие е процес на усъвършенстване на компетентности при последователно заемане на учителски или възпитателски длъжности или при придобиване на степени с цел повишаване качеството и ефективността на образованието.
Чл. 257. Учителските и възпитателските длъжности са:
257.1 учител, възпитател;
257.2 старши учител, старши възпитател;
257.3 главен учител, главен възпитател.
Чл. 258. Кариерното развитие на педагогическите специалисти се осъществява чрез последователно придобиване на ПКС.
Чл. 259. Основа за кариерно развитие на педагогическите специалисти са учителският стаж, получените квалификационни кредити, придобитата професионалноквалификационна степен, както и резултатите от атестирането им.
Чл. 260. По-големият брой квалификационни кредити и по-високата професионалноквалификационна степен са основание за по-бързо кариерно развитие на педагогическите специалисти, независимо от учителския стаж.
Чл. 261. (съгл. Чл.228 от ЗПУО) Атестирането е процес на оценяване на съответствието на дейността на учителите, директорите и другите педагогически специалисти с професионалния им профил, с изискванията за изпълнение на длъжността, както и със стратегията за развитие на училището, а за директорите – и на управленската им компетентност.
Чл. 262. Атестирането на учителите, директорите и другите педагогически специалисти се извършва на всеки 4 години от атестационна комисия, определена от работодателя, съгласувано с педагогическия съвет, като в нейния състав задължително се включват:
262.1 представители на работодателя, на финансиращия орган в случаите, когато той е различен от работодателя, на педагогическия съвет, на регионалното управление на образованието, както и родител от обществения съвет – при атестиране на директорите;
262.2 представители на работодателя, на регионалното управление на образованието и на педагогическия съвет – при атестиране на учителите и другите педагогически специалисти.
262.3 В състава на комисията може да се включват и други членове, определени в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
262.4 Редът за назначаване на комисията по ал. 2, ска́лата на оценяване, критериите и процедурата за атестиране се определят в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
Чл. 263. Оценката от атестирането, освен за кариерното развитие, може да служи и за насочване за повишаване на квалификацията и поощряване на атестирания педагогически специалист.

Раздел VIII
ПООЩРЯВАНЕ И НАГРАЖДАВАНЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 264. (съгл. Чл.246, ал.1 от ЗПУО) Педагогическите специалисти се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в училищното образование.

Чл. 265. (съгл. Чл.247, ал.1 от ЗПУО) Педагогическите специалисти може да бъдат награждавани с отличия и награди за образцово изпълнение на задълженията си със заповед на работодателя си по критерии, отразени във Вътрешните правила за работна заплата.

Раздел IX
УЧЕНИЦИ – ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл. 266. (съгл. Чл.171 от ЗПУО) Децата, съответно учениците, имат следните права:
266.1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
266.2 да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
266.3 да избират профила и професията;
266.4 да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
266.5 да получават библиотечно-информационно обслужване;
266.6 да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
266.7 да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
266.8 да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия; **266.9** да участват в проектни дейности;
266.10 да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
266.11 чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
266.12 да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
266.13 да бъдат поощрявани с морални и материални награди.
Чл. 267. Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище.
267.1 във всеки клас до 2 седмици след началото на учебната година на демократичен принцип чрез явно гласуване се избира ученически съвет, който участва в училищни дейности, в проекти и празнични инициативи;
267.2 до 2 седмици след началото на учебната година се сформира ученически съвет на училището, в който влизат представители на ученическите съвети по класове;
267.3 на първото си заседание Ученическият съвет приема Правилник за дейността на училищния ученически съвет и избира представители, които участват в работата на общинската ученическа структура и в съвместни инициативи с други институции и организации.
Чл. 268. Учениците имат право да получават стипендии при условия и по ред, определени от Министерския съвет.
Чл. 269. (съгл. Чл.172 от ЗПУО) Учениците имат следните задължения:
269.1 да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
269.2 да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;

269.3 да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
269.4 да носят прилично облекло в училище, да носят униформено облекло или другите отличителни знаци на училището. Неизпълнението на задълженията по отношение на училищната униформа е нарушение на училищната дисциплина в Правилника за дейността на училището. В понятието „неприлично облекло" се включват: тежък грим; къса пола; къси панталонки; гола талия; дълбоко деколте.
269.5. да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, електронни цигари и вейпове, алкохол, енергийни напитки и наркотични вещества;
269.6 да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
269.7 да носят ученическата си лична карта в училище и извън него;
269.8 да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
269.9 да спазват правилника за дейността на институцията;
269.10 да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
269.11 да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове и да поставят мобилните телефони в началото на часа на видно място, посочено от учителя.
269.12 да не руши материално-техническата база на училището като при констатирана повреда да възстанови щетата в срок от 10 до 20 дни.
Чл. 270. (сгл. Чл.173 от ЗПУО) Ученик е този, който е записан в училище за обучение за завършване на клас.
Чл. 271. Ученик се отписва от училището, когато:
271.1 се премества в друго училище;
271.2 се обучава в дневна или комбинирана форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца;
271.3 се обучава в самостоятелна форма и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии.
Чл. 272. В случаите по чл. 271, т. 2 и 3, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището уведомява съответната общинска или районна администрация, Регионалното управление на образованието и органите за закрила на детето.

Раздел X
ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 273. (сгл. Чл.176 от ЗПУО) На децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.
Чл. 274. Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик.
Чл. 275. (сгл. Чл.177 от ЗПУО) Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна.
Чл. 276. Общата и допълнителната подкрепа се осигуряват там, където са детето и ученикът – в училището и в центъра за подкрепа за личностно развитие. В случаите по чл. 111, ал. 1, т. 1 от ЗПУО – в домашни или в болнични условия.
Чл. 277. (сгл. Чл.178, ал.1 от ЗПУО) Общата подкрепа за личностно развитие включва:

277.1 екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
277.2 допълнително обучение по учебни предмети;
277.3 допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
277.4 допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
277.5 консултации по учебни предмети;
277.6 кариерно ориентиране на учениците;
277.7 занимания по интереси;
277.8 библиотечно-информационно обслужване;
277.9 грижа за здравето;
277.10 поощряване с морални и материални награди;
277.11 дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
277.12 ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
277.13 логопедична работа.
Чл. 278. (същ. Чл.179 от ЗПУО) Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи деца и ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.
Чл. 279. (същ. Чл.180 от ЗПУО) Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимнодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.
Чл. 280. (същ. Чл.181 от ЗПУО) Заниманията по интереси се организират за развитие на способностите и на компетентностите на децата и учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство.
Чл. 281. (същ. Чл.182 от ЗПУО) Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.
Чл. 282. (същ. Чл.183 от ЗПУО) Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот.
Чл. 283. (същ. Чл.184 от ЗПУО) Децата и учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност.
Чл. 284. Директорът на институцията след решение на педагогическия съвет със заповед може да учредява награди за децата и учениците.
Чл. 285. (същ. Чл.185 от ЗПУО) СУ „Васил Кънчов“ е длъжно да осъществява дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.
Чл. 286. (същ. Чл.186 от ЗПУО) Видовете и съдържанието на дейностите по мотивация и преодоляване на проблемното поведение се определят от училището и включват:
286.1 обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;

286.2 използване на посредник при разрешаване на конфликт в училище;
286.3 консултиране на детето или ученика с психолог или с педагогически съветник;
286.4 създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;
286.5 насочване на детето и ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
286.6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
286.7 участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището.
Чл. 287. (същ. Чл.187 от ЗПУО) Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:
287.1 работа с дете и ученик по конкретен случай;
287.2 психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
287.3 осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване,
дидактически материали, методики и специалисти;
287.4 ресурсно подпомагане.
Чл. 288. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици:
288.1 със специални образователни потребности;
288.2 в риск;
288.3 с изявени дарби;
288.4 с хронични заболявания.
Чл. 289. (същ. Чл.188 от ЗПУО) Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в училището.
Чл. 290. Екипът по чл. 243 осъществява и допълнителната подкрепа по чл. 187, ал. 1, т. 1 от ЗПУО.
Чл. 291. Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определения ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.
Чл. 292. В състава на екипа за подкрепа за личностно развитие задължително се включва психолог или педагогически съветник, както и логопед. В екипа може да се включват и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.
Чл. 293. Екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа за процеса на приобщаващото образование и/или с центровете за подкрепа за личностно развитие.
Чл. 294. (същ. Чл.189 от ЗПУО) Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището:
294.1 идентифицира силните страни на детето или ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
294.2 извършва оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика;
294.3 изготвя и реализира план за подкрепа;
294.4 извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
294.5 изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
Чл. 295. (същ. Чл.192 от ЗПУО) СУ „Васил Кънчов“ е длъжно да приема деца и ученици със специални образователни потребности.

Чл. 296. В паралелка в училище може да се обучават до трима ученици със специални образователни потребности.
Чл. 297. В случаите, когато на територията на населеното място няма друга група или паралелка, която да осигурява същото по вид образование, броят на учениците в конкретна група или паралелка може да бъде по-голям от посочения в чл. 250 след разрешение на началника на съответното регионално управление на образованието.
Чл. 298. Предложенията за увеличаване на броя на учениците се правят от екипа за подкрепа на личностно развитие.
Чл. 299. При увеличаване на броя на учениците в група или паралелка се назначава помощник-учител по предложение на екипите.
Чл. 300. (съгл. Чл.193 от ЗПУО) В училище обучението на ученици със специални образователни потребности задължително се подпомага от ресурсен учител съобразно потребността на детето и ученика.
Чл. 301. Броят на ресурсните учители се определя в зависимост от броя на децата и учениците със специални образователни потребности, от вида на подкрепата и от броя часове за ресурсно подпомагане при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
Чл. 302. В плана за подкрепа на ученика може да бъде определен и помощник на учителя.

Раздел XI
САНКЦИИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 303. (съгл. Чл.199 от ЗПУО) За неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат следните санкции:
303.1 забележка;
303.2 преместване в друга паралелка в същото училище;
303.3 предупреждение за преместване в друго училище;
303.4 преместване в друго училище;
303.5 преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.
Чл. 304. Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час.
Чл. 305. При налагане на мярката по чл. 304 ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването си. Ученикът може да бъде изпратен при педагогическия съветник до края на учебния час или да остане в коридора до класната стая.
Чл. 306. При налагане на мярката „отстраняване от час" за времето на отстраняването на ученика се отбелязва отсъствие по неуважителни причини.
Чл. 307. Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на Правилника за дейността на училището, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му.
Чл. 308. Веднага след приключването на учебния час по чл. 304 или след отстраняването на ученика по чл. 307 се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и се уведомява родителят.

Чл. 309. За ученика с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемно поведение.
Чл. 310. (съгл. Чл.200 от ЗПУО) Мерките по чл. 304 и чл. 307, както и санкциите „Предупреждение за преместване в друго училище“ и „Преместване в друго училище“ не се налагат на учениците в класовете от началния етап.
Чл. 311. Санкциите „Преместване в друго училище" и „Преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение" се налагат за тежки или системни нарушения.
Чл. 312. Санкцията "Преместване в друга паралелка в същото училище" не се прилага, когато това налага промяна на профила, професията или специалността.
Чл. 313. Санкцията "Преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение" се прилага за ученици, навършили 16-годишна възраст.
Чл. 314. Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.
Чл. 315. За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция по чл. 303.
Чл. 316. Мерките по чл. 304 и чл. 307 се налагат независимо от санкциите по чл. 303.
Чл. 317. Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.
Чл. 318. (съгл. Чл.202 от ЗПУО) Санкциите са срочни.
318.1 Срокът на санкциите е до края на учебната година.
318.2 Когато санкциите "Преместване в друга паралелка в същото училище", "Предупреждение за преместване в друго училище", "Преместване в друго училище" и "Преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение" са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.
Чл. 319. (съгл. Чл.203 от ЗПУО) Санкциите "Забележка" и "Преместване в друга паралелка в същото училище" се налагат със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции – със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.
Чл. 320. Мерките по чл. 303 се налагат със заповед на директора.
Чл. 321. (съгл. Чл.204 от ЗПУО) За откриване на процедура по налагане на санкциите "Предупреждение за преместване в друго училище" и "Преместване в друго училище" директорът задължително уведомява родителя, а в случаите по чл. 303, т.3, 4 и 5 – и съответните териториални структури за закрила на детето.
Чл. 322. В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя си или от оправомощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителите си.
Чл. 323. Ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник.
Чл. 324. Родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
Чл. 325. Конкретните условия и ред за налагане на санкциите по чл. 303 се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
Чл. 326. (съгл. Чл.205 от ЗПУО) Заповедта за налагане на санкциите се издава в 14-дневен срок от предложението.

Чл. 327. В заповедта по чл. 320 се посочват видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането ѝ.
Чл. 328. Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на ученика и на родителя му, а заповедта за налагане на санкция "Преместване в друго училище" – и на началника на Регионалното управление на образованието.
Чл. 329. Заповедта по чл. 320 може да се оспорва по административен ред пред органите по чл. 259, ал. 2, т. 1, 2, 3 и 5 от ЗПУО.
Чл. **330.** Заповедта по чл. 320 може да се обжалва при условията и по реда на Административно-процесуалния кодекс.
Чл. **331.** Ученик, на когото е наложена санкция "Преместване в друго училище", продължава обучението си в другото училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на регионалното управление на образованието.
Чл. 332. Ученик, на когото е наложена санкция „Предупреждение за преместване в друго училище“, „Преместване в друго училище“ или „Преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“, за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.
Чл. 333. При налагане на мярката по чл. 304 и чл. 307 ученикът няма право да напуска територията на училището по време на отстраняването си. При изпълнението на мярката училището създава условия за работа с учениците за повишаване на мотивацията и социалните им умения за общуване.
Чл. 334. (съгл. Чл.207 от ЗПУО) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.
Чл. 335. По желание на ученика след заличаване на санкциите „Преместване в друга паралелка в същото училище“ и „Преместване в друго училище“ той може да продължи обучението си в паралелката или в училището, в което е преместен.
Чл. 336. Заличаването се отбелязва в НЕИСПУО /електронен дневник/.
Чл. 337. Санкциите по чл. 303 се налагат на ученика за допуснати отсъствия по неуважителни причини, при фиксирани забележки в дневника на класа за грубо нарушение на правата и задълженията на учениците и учителите, както следва:
337.1 „Забележка“ – за допуснати 7 отсъствия по неуважителни причини или 7 фиксирани забележки в електронния дневник за поведение и нарушаване на дисциплината;
337.2 „Преместване в друга паралелка в същото училище“ – за допуснати 10 отсъствия по неуважителни причини или системно нарушаване на правилата;
337.3 „Предупреждение за преместване в друго училище " – за допуснати 12 отсъствия по неуважителни причини или системно и грубо нарушаване на правилата;
337.4 „Преместване в друго училище, с изключение на ученик от 12 клас" – за допуснати повече от 15 отсъствия по неуважителни причини или системно и грубо нарушаване на дисциплината;
337.5 „Преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение за ученици, навършили 16-годишна възраст" – за допуснати над 15 отсъствия по неуважителни причини или системно и грубо нарушаване на правилата.

Раздел XII
ОТСЪСТВИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 338. Отсъствие на ученик от учебен час без уважителни причини е отсъствие по неуважителни причини;
Чл. 339. Закъснение на ученик за учебен час **до 20 минути** се отчита като половин отсъствие, а закъснение на ученика за учебен час с повече от 20 минути – като едно цяло отсъствие (чл.61, ал.2 от Наредбата за приобщаващо образование).
Чл. 340. На ученика се отбелязват отсъствия по неуважителни причини и при налагане на санкция по чл. 310 и чл. 311 за времето на отстраняване;
Чл. 341. Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини:
341.1 по медицински причини, за което се изпраща в училището по електронен път медицински документ от лекар или от лекар по дентална медицина,
341.2 при мероприятия или състезания, организирани от спортен клуб или клуб по интереси извън училище при представяне на документ от съответния клуб;
341.3 /обн. в ДВ от 19.03.2024 г./ по семейни причини – до 15 учебни дни в една учебна година въз основа на мотивирано писмено заявление от родителя до класния ръководител с конкретни и основателни причини за отсъствията, но не повече от 5 учебни дни наведнъж;
Чл. 342. Когато медицинската бележка не е електронна, се представя на класния ръководител в първия учебен ден отсъствието като класният ръководител ги съхранява през цялата учебна година.
Чл. 343. При извънредни обстоятелства – когато ученик почувства неразположение по време на учебни занятия, след извършване на преглед, медицинското лице в училището може да освободи ученика, като го насочи за преглед при личния лекар, който може да издаде извинителна бележка.
Чл. 344. За ученик, обучаван в дневна или комбинирана форма, чиито отсъствия не позволяват оформяне на срочна или годишна оценка по един или няколко учебни предмета от задължителната или от избираемата подготовка, директорът на училището по предложение на педагогическия съвет определя със заповед условията и реда за оценяване знанията и уменията за завършване на учебния срок и/или учебната година.
Чл. 345. Броят на отсъствията по уважителна причина на учениците със специални образователни потребности, обучаващи се по ИУП, не се отразява на формирането на годишна оценка.

Раздел XIII
РОДИТЕЛИ

Чл. 346. (съгл. Чл.208 от ЗПУО) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо.
Чл. 347. Средство за постоянна връзка между училището и родителя е бележникът за кореспонденция.
Чл. 348. Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронния сайт на училището, електронната поща на един от родителите.
Чл. 349. (съгл. Чл.209 от ЗПУО) Родителите имат следните права:
349.1 периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;

349.2 да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
349.3 да се запознаят с училищния учебен план;
349.4 да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето или ученика;
349.5 най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;
349.6 да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището;
349.7 да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.
Чл. 350. (сгл. Чл.210 от ЗПУО) Родителите имат следните задължения:
350.1 да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика;
350.2 да запишат при условията на чл. 12 детето в първи клас или ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;
350.3 редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;
350.4 да спазват Правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;
340.5 да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
350.6 да участват в родителските срещи;
350.7 да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

ГЛАВА ПЕТА
РИТУАЛИ, СИМВОЛИ И ТЪРЖЕСТВА

Чл. 351. Ритуализацията на училищния живот е част от необходимото преосмисляне на училището не само като образователен център, но и като общност със специфичен училищен живот и традиции.
Чл. 352. Ритуализацията включва система от символи, ритуали и тържества.
Чл. 353. Училищни символи:
353.1 Училищно знаме;
353.2 Училищен химн;
353.3 Лого;
353.4 Елементи на униформено ученическо облекло.
Чл. 354. Училищни ритуали:
354.1 Всички училищни тържества започват с националния химн и химна на училището;
354.2 Тържествено посрещане и изпращане на училищното знаме;
354.3 Церемония по посрещане на новоприетите ученици;
354.4 Церемония по връчване на дипломите за завършено средно образование.
Чл. 355. Традиционни тържества и празници:
355.1 Тържествено откриване на учебната година;
355.2 Патронен празник;
355.3 Изпращане на випуски;
355.4. Ден на ученическото самоуправление;

355.5 Тържества, посветени на училищни и национални празници, съгласно Годишния план на училището и решения на МОН.
Чл. 356. Система за награждаване на учители:
356.1 почетен знак на училището;
356.2 грамоти.
Чл. 357. Система за награждаване на ученици:
357.1 годишна награда за ученик на годината;
357.2 грамоти;
357.3 предметни награди;
357.4 поздравителен адрес до семействата на изявените ученици.

ГЛАВА ШЕСТА
УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I
ОРГАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА УЧИЛИЩЕТО

Чл. 358. (сгл. Чл.257 от ЗПУО) Орган за управление и контрол на СУ „Васил Кънчов" е директорът.
Чл. 359. Директорът управлява и представлява институцията.
Чл. 360. (сгл. Чл.258, ал.1 от ЗПУО) Директорът на училището организира и контролира цялостната дейност на институцията в съответствие с правомощията, определени с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
Чл. 361. Директорът като орган за управление на училището:
361.1 организира, контролира и отговаря за цялостната дейност на училището;
361.2 спазва и прилага ДОС;
361.3 представлява училището пред органи, организации и лица, сключва договори с юридически и физически лица по предмета на дейност в
съответствие с предоставените му правомощия;
361.4 осигурява безопасни условия на възпитание, обучение и труд;
361.5 сключва и прекратява трудови договори със заместник-директорите, учителите, служителите и работниците в училището;
361.6 обявява свободните места в бюрото по труда и в РУО - Враца в тридневен срок от овакантяването им;
361.7 разпорежда се с делегираните бюджетни средства чрез утвърден от
Община Враца бюджет за съответната календарна година;
361.8 награждава и наказва ученици, учители и служители в съответствие с КТ, ЗПУО и ДОС и други нормативни документи в системата на средното образование;
361.9 организира приемането на ученици, обучението и възпитанието им в съответствие с ДОС;
361.10 подписва и подпечатва документи за преместване на ученици, за завършен клас и степен на образование, за професионална квалификация; съхранява училищния печат с държавния герб;
361.11 съдейства на компетентните органи за установяване на нарушения в съответствие със законите на Република България;
361.12 отговаря за правилното водене и съхраняване на задължителната училищна документация и съхранява учебната документация;
361.13 осигурява условия за здравнопрофилактична дейност в училището;

361.14 изготвя длъжностно разписание на персонала и утвърждава и контролира поименното щатно разписание на длъжностите и работните заплати;
361.15 председател е на ПС и осигурява изпълнението на решенията му.
Чл. 362. (същ. Чл.259, ал.1 от ЗПУО) В изпълнение на своите правомощия директорът издава заповеди.
Чл. 363. Административните актове на директора могат да се отменят от началника на РУО - Враца.
Чл. 364. При изпълнение на служебните си задължения директорът се подпомага от заместник-директора по учебна дейност и заместник-директора по административно-стопанската дейност.
Чл. 365. При отсъствие на директора за срок, по-малък от 60 календарни дни, той се замества от определен със заповед за всеки конкретен случай заместник-директор, а при невъзможност – от определен със заповед педагогически специалист от институцията. Заповедта се издава от директора, а при невъзможност – от съответния орган по чл. 217, ал. 1 – 4 от ЗПУО.
Чл. 366. При отсъствие на директора по здравословни причини болничните листове се заверяват от началника на РУО - Враца.
Чл. 367. При отсъствие на директора за срок, по-дълъг от срока по чл.312, съответният орган по чл. 217, ал. 1–4 от ЗПУО сключва трудов договор с друго лице за временно изпълняване на длъжността "директор".

Раздел II
ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ

Чл. 368. (същ. Чл.262 от ЗПУО) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в училището е педагогическият съвет.
Чл. 369. Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти и заместник-директорите без норма на преподавателска работа.
Чл. 370. Директорът на училището е председател на педагогическия съвет.
Чл. 371. В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на обществения съвет, настоятелството, медицинското лице, което обслужва училището, ученици, както и други лица.
Чл. 372. Директорът на училището, в качеството си на председател на педагогическия съвет, кани писмено представителите на обществения съвет и на настоятелството на заседанията на педагогическия съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.
Чл. 373. (същ. Чл.263 от ЗПУО) (1) Педагогическият съвет в училището:
373.1 приема стратегия за развитие на училището за следващите 5 години с приложени към нея план за действие и финансиране;
373.2 приема Правилник за дейността на училището;
373.3 приема училищния учебен план;
373.4 приема формите на обучение;
373.5 приема годишния план за дейността на училището;
373.6 приема учебни планове за индивидуална форма на обучение /при наличие на такава в училището/;
373.7 предлага на директора разкриване на занимания по интереси;

373.8 прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в този закон случаи;
373.9 определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;
373.10 определя ученически униформи;
373.11 участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
373.12 запознава се с бюджета на училището, както и с отчетите за неговото изпълнение;
373.13 периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;
373.14 упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.

.

ГЛАВА СЕДМА
ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Чл. 374. (сгл. Чл.265 от ЗПУО) С цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности към училище се създава обществен съвет.
Чл. 375. Обществеият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението им.
Чл. 376. (сгл. Чл.266 от ЗПУО) (1) Обществеият съвет се състои от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на деца и ученици от съответната институция.
Чл. 377. Представителите на родителите се излъчват от събрание на родителите, свикано от директора на училището. На събранието се определя броят на представителите на родителите и се избират и резервни членове на обществения съвет.
Чл. 378. Представителите на работодателите се определят от областния управител по предложение на представителните организации на работодателите.
Чл. 389. Председателят на обществения съвет се избира от членовете му.
Чл. 390. Членовете на обществения съвет се определят за срок не по-дълъг от три години.
Чл. 391. (сгл. Чл.267 от ЗПУО) Обществеият съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година.
Чл. 392. С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училищата участват поне трима представители на ученическото самоуправление.
Чл. 393. С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училищата и детските градини участва и представител на настоятелството.
Чл. 394. В заседанията на обществения съвет могат да бъдат канени и служители на институцията, на регионалното управление на образованието, експерти, на работодателите, на синдикатите, на юридическите лица с нестопанска цел и други заинтересовани лица.
Чл. 395. (сгл. Чл.268 от ЗПУО) Директорът на училището има право да присъства на заседанията на обществения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси.
Чл. 393 Директорът е длъжен при поискване от обществения съвет да предоставя всички сведения и документи, необходими за дейността му.
Чл. 396. При необходимост директорът може да отправи искане до председателя на обществения съвет за свикването му.
Чл. 397. (сгл. Чл.269 от ЗПУО) Обществеият съвет в училището:
397.1 одобрява стратегията за развитие на детската градина или училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;

397.2 участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите по чл. 263, ал. 1, т. 8 и 9 от ЗПУО и при обсъждане на избора на ученически униформи;
397.3 предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване и инспектирането на училището;
397.4 дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му;
397.5 съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището или детската градина;
397.6 съгласува училищния учебен план;
397.7 участва с представители в комисиите за атестиране на директорите при условията и по реда на държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
397.8 съгласува избора от учителите в училището по чл. 164, ал. 2 от ЗПУО на учебниците и учебните комплекти;
397.9 сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;
397.10 участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.
Чл. 398. При неодобрение от обществения съвет на актовете по чл. 399, т. 1 и 6 те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

ГЛАВА ОСМА
ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 399. (сгл. Чл.280 от ЗПУО) Дейностите в системата на предучилищното и училищното образование се финансират със средства от държавния бюджет, бюджетите на общините, европейски фондове и програми и други източници.
Чл. 400. (сгл. Чл.284 от ЗПУО) Средствата за развитие на училището включват:
400.1 разходи за подобряване на материалната база;
400.2 средства за повишаване на качеството на обучението;
400.3 средства за развитие и за подпомагане на педагогическите специалисти по чл. 219, ал. 5 от ЗПУО;
400.4 библиотечно-информационно осигуряване;
400.5 други разходи, насочени към подобряване на физическата среда и на образователния процес.
Чл. 401. (сгл. Чл.289 от ЗПУО) В СУ „Васил Кънчов" като общинско училище се прилага система на делегиран бюджет, която дава право на директора на училището:
401.1 на второстепенен разпоредител с бюджет, а в общините с районно деление – на второстепенен или третостепенен разпоредител с бюджет по решение на общинския съвет;
401.2 да извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. между дейности, като уведомява за това първостепенния разпоредител с бюджет;
401.3 да се разпорежда със средствата на училището;

401.4 да определя числеността на персонала, индивидуалните възнаграждения, преподавателската натовареност и броя на групите и паралелките, както и броя на учениците в тях съобразно утвърдения бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове, като осигурява прилагането на учебния план.

Чл. 402. Първостепенните разпоредители с бюджет делегират права на директорите на училища да реализират собствени приходи, като им предоставят за управление ползваната от тях държавна или общинска собственост в случаите, в които те не разполагат с тези права по силата на нормативен акт. По изключение може да не се делегира правото за реализиране на приходи от ползваната от училищата държавна или общинска собственост, когато тя представлява относително териториално обособена единица, която има самостоятелно отчитане на разходите и не представлява част от присъщата на училището дейност.

Чл. 403. Училището, прилагащо система на делегиран бюджет, публикува на интернет страницата си утвърдения си бюджет и отчета за изпълнението му.

Чл. 404. (сгл. Чл.291 от ЗПУО) Директорът представя на обществения съвет и пред общото събрание на работниците и служителите тримесечни отчети за изпълнението на бюджета на училището в срок до края на месеца, следващ съответното тримесечие.

ГЛАВА ДЕВЕТА
УЧИЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО

Чл. 405. (сгл. Чл.306 от ЗПУО) Настоятелствата са независими доброволни сдружения за подпомагане дейността на образователната институция.

Чл. 406. Към всяко училище може да се създава само едно настоятелство.

Чл.407. Настоятелствата се създават като юридически лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност и организират дейността си при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел и в съответствие с разпоредбите на този закон, на устава или на учредителния си акт.

Чл. 408. (сгл. Чл.307 от ЗПУО) Настоятелството се учредява по инициатива на директора на училището или на родители, учители или обществени цици.

Чл. 409. Лицата по ал. 1 отправят покана за участие в учредително събрание чрез средствата за масово осведомяване и/или лично до видни обществени ци, дарители, представители на юридически лица.

Чл. 410. (сгл. Чл.308 от ЗПУО) (1) Органи на настоятелството са общото събрание и съветът на настоятелите.

Чл. 411. Членовете на съвета на настоятелите се избират от общото събрание за срок до 4 години.

Чл. 412. Съветът на настоятелите избира измежду членовете си председател.

Чл. 413. (сгл. Чл.309 от ЗПУО) За постигане на целите си настоятелството:

413.1 съдейства за осигуряване на допълнителни финансови и материални средства за училището и контролират целесъобразното им разходване;

413.2 подпомага изграждането и поддържането на материалнотехническата база на училището;

413.3 съдейства при организиране на ученическото хранене, за осигуряване на транспорт и при решаването на други социалнобитови проблеми на учениците, учителите от училището;

413.4 съдейства при организиране на отдих, туризъм и спорт с учениците;

413.5 организира и подпомага обучения на родителите по въпросите на възпитанието и развитието на техните деца;
413.6 организира обществеността за подпомагане на училището;
413.7 сигнализира компетентните органи при извършени нарушения в системата на предучилищното и училищното образование.

ГЛАВА ДЕСЕТА
АДМИНИСТРАТИВНО - НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 414. (съгл. Чл.347 от ЗПУО) Родители, които не запишат децата си, подлежащи на задължително предучилищно или училищно образование, в училище, се наказват с глоба в размер от 50 до 150 лв.
Чл. 415. Родители, които не осигурят присъствието на децата си, подлежащи на задължително предучилищно образование, записани в целодневна, полудневна или почасова форма на организация в детска градина или училище, или подлежащи на задължително училищно образование, записани в дневна, вечерна, дистанционна или комбинирана форма на обучение в училище, се наказват с глоба в размер от 50 до 150 лв.
Чл. 416. Родители, които не осигуряват присъствието на децата си в допълнителното обучение по чл. 124, ал. 2 от ЗПУО, се наказват с глоба в размер от 50 до 150 лв.
Чл. 417. При повторно извършване на нарушението по ал. 1, 2 и 3 глобата е в размер от 100 до 500 лв.
Чл. 418. Актовете за установяване на нарушенията по чл. 351, 352, 353 и 354 се съставят от длъжностни лица, определени от кмета на общината.
Чл. 419. Наказателните постановления се издават от кмета на общината или от овластено от него длъжностно лице.
Чл. 420. Събраните средства от глоби постъпват в приход по бюджета на съответната община и се разходват само за дейности, свързани с подпомагане на равния достъп, както и за развитие на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 421. При евакуация се използват всички входове и стълбища от всички /педагогически и непедагогически персонал/ съгласно изработения план за евакуация.
Чл. 422. Всички лица, които влизат в сградата на училището, са длъжни при поискване от портиера или дежурния учител да удостоверяват самоличността си със съответен документ. При отказ да направят това, същите не се допускат в училището.
Чл. 423. Всички външни лица са длъжни да изпълняват указанията на охраната и дежурните учители, относно спазването на вътрешния ред и ненарушаването на дейността на училището.
Чл. 424. В сградата на училището не се допускат лица в нетрезво състояние, както и с кучета или оръжие. Не се допускат външни лица да влизат в класните стаи по време на учебни занятия както и да пушат в района на училището.
Чл. 425. Посетителите се регистрират в специална книга.
Чл. 426. Учениците, учителите, служителите и работниците се инструктират за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд и удостоверяват направения инструктаж с подписите си в специални книги.

Чл. 427. Учениците се инструктират в първата седмица на първия срок и след всяка ваканция /по преценка/ от класните ръководители.
Чл. 428. Щатният персонал се инструктира не по-малко от 3 пъти през учебната година от директора.
Чл. 429. Имащите достъп до електронния дневник нямат право да предоставят данни на учениците по какъвто и да е повод.
Чл. 430. Дневниците се водят в електронен вид и се архивират в модул „Институции“, генерирани във формат „pdf“ от системата на електронния дневник, като за всеки дневник на група/клас се генерира отделен файл. Така генерираният файл се подписва с електронния подпис на директора. След подписване, файловете се прикачат в раздел „Дневници“ по реда на Наредба № 8, чл. 10, ал.1 (След приключване на учебната година в институцията се архивира информацията за дейността за съответната учебна година и се съхранява на електронен носител на НЕИСПУО), модул „Институции“. За вход в раздела се изисква квалифициран електронен подпис, съответстващ на Булстат/ЕИК на институцията.
Чл. 431. При допусната грешка в документ, който е прошнурован и прономерован, грешката се зачертава с една линия, след което се нанася поправката. Поправката се заверява от директора и се подпечатва с печата на училището.
Чл. 432. Заверяването на документацията и осъществяването на контрол по нейното водене се извършва от директора.
Чл. 433. Инвентарът се зачислява на работници, служители и учители в училище от домакина срещу подпис в инвентаризационния опис.
Чл. 434. Веднъж годишно от месец септември до месец декември се извършва инвентаризация на училищното имущество от комисия, назначена от директора.
Чл. 435. В срок се извършва инвентаризация и на училищната библиотека.
Чл. 436. Всеки учител, служител или работник е длъжен да спазва Етичен кодекс за поведение на училищната общност в СУ „Васил Кънчов”, който определя етичните правила за поведение и има за цел да повиши общественото доверие в техния морал и професионализъм, както и да издигне престижа на учебното заведение:
436. 1. Етичният кодекс се разработва от комисия, съгласно заповед на директора;
436. 2 Етичният кодекс подлежи на непрекъснато развитие и обогатяване. Приема се на заседание на общото събрание и се съгласува с обществения съвет, с училищното настоятелство и с ученическия съвет.
Чл. 437. Всеки учител, служител или работник в СУ „Васил Кънчов” е длъжен да се запознае с Антикорупционната програма и да спазва нейните принципи, както и своевременно да докладва на комисията, определена със заповед на директора, при откриване на корупционни практики или измами.

Приложение № 1

УЧИЛИЩНИ КОМИСИИ И МЕТОДИЧЕСКИ ОБЕДИНЕНИЯ
УЧЕБНА 2026/2027 г.

Училищни комисии:

Вътрешноинституционална комисия по безопасност на движението по пътищата – председател Т. Павлова
Училищна комисия по охрана на труда и защита на населението при природни и други бедствия – председател Св. Георгиева
Училищна комисия за квалификационна дейност – председател П. Ценова
Училищна комисия за противодействие на училищния тормоз между учениците /Координационен съвет/ - председател Анжело Тодоров
Училищна комисия за стипендии-председател М. Гешева
Училищна етична комисия– председател Ирина Найденова

Методически обединения /МО/ по учебни предмети:

Български език и литература – председател Искра Исаева
Чужди езици – председател Валерия Колева
Математика, информатика и информационни технологии – председател Рени Стефанова
Природни науки и екология – председател Светлана Георгиева
Обществени науки и гражданско образование – председател Миглена Стоянова
Изкуства и спорт – председател Мария Николова и отговорници по учебни предмети, както следва:
Музика – Веска Димитрова
Технологии и предприемачество – Таня Павлова
Изобразително изкуство – Живко Донков
Физическа култура и спорт – Мария Николова
Учители начален етап – председател Велизара Якимова
Учители в групи за целодневно обучение - председател Милка Василева